

Социалистическэ АДЫГЕЙ

ВКП(б)-и АДЫГЭ ОБКОМПЭ ТРУДЯНИХЭМ
ЯЛЕПУТАТХЭМ ЯХЭКУ СОВЕТРЭ ЯОРГАН

1945 илгээ

Январым

и 9

Гьубдж

№ 4 (3790)

Бүгдэ ч. 20

МЭКЪУ-МЭШ КАДРЭХЭМЭ ЯГЪЭХЪАЗЫРЫН ГОСУДАРСТВЕННЭ ЮФЭУ ШЫТ

Отечественнэ зэошхом ифрон-
хэмэ Красная Армием теклоньгъэ-
шхоу ашишыхэрэмэ ялгъоклэу
тылым илофышлэхэмэ агу етыгъэу,
зэмьблэжыхэу юф ашлэ. Фронты-
мрэ хэгъэгумрэ ящыклэгъэ пстэур
зэклэ икьоу арагъэгъоты.

Тылым илофышлэхэмэ зэмьблэ-
жыу I ф зэралшэрэм Оборонэм и
Государственнэ Комитеты и Пред-
седателэу товарищ Сталиным ок-
тябрэм ия 27-рэ годовщинэ ехы-
лагъэу докладэу кымышгъэм осэ-
нхо кыащыфишгъэ.

Зэклэ советскэ народым игъусэу,
тэ тыхэу итудяшхэмэ гъэхъэгъэ
дэгъухэр ашгъэх. 1944-рэ илгээ-
сым социалистическэ соревновани-
ем зыкырагъэгъотытэ, тыхэу
иколхоз пэрытхэмэ лэжыгъэ бэ-
гъуагъэ кыагъэкын алгъэкыгъэ.
Пудн 100-м ехъу коц гектарым
кызыхыжыгъэ колхозу тилэр
маклэп. Колхоз пчэгъабэмэ нат-
рыф гектар пэпчэ пуд 300-м нэсэу
кыбрахыжыгъэ. Джаш фэдэу фэ-
шъхъафрэ культурэхэмкн лэжы-
гъэ бэгъуагъэхэр кыарахыжыгъэ.

Лэжыгъэ бэгъуагъэ кыагъэкы-
гъэнымкнэ мэкъу-мэщ хозяйствэм
испециалист-кадрэхэмэ юфышхо
ашлагъэ. Ахэмэ агротехническэ
пэрытым иправилэхэр икыкнэ зы-
фагъэфедзэ, лэжыгъэ бэгъуагъэ
кыагъэкыным юф дашлагъэ. Аш
фэдэу агротехническэ правилэхэр
икыкнэ ыгъэфедзэ, лэжыгъэ бэ-
гъуагъэ кызыгъэкыгъэ специали-
стэу тилэр маклэп.

Гьореклорэ илгээсым нахы,
1945-рэ илгээсым нахы лэжыгъэ
бэгъуагъэ кыахыжыгъэным фэ-
шы, мэкъу-мэщ хозяйствэм спе-
циалист-кадрэхэмэ ягъэхъазырыны
инэу зедгъэушъобгъун фае. Кол-
хоз пэпчэ агротехническэ учебэр
тэрэзэу ащызэхашэн фае. Ащыкнэ
аных лэжыгъэ дэгъоу шытэр
к I м а ф э р а р ы. Джаш фэ-
шы джырэ рапшлэу, а юфыр тэ-
рээу зэхэцгъэ зэрэхъуным пэ-
цэныгъэ икыу дызэрэхъанэр—пар-
тийнэ, советскэ ыкнэ земельнэ ор-
ганхэмэ япшырылышху.

Мэкъу-мэщ хозяйствэм специа-

лист-кадрэхэр гъэхъазырыгъэным
мэхъанэшхо дэдэ илэу шыт. Ахэмэ
мэкъу-мэщ хозяйствэм юф зэрэдэ-
шлэн фэе амалышлоу шылэхэр
икыкнэ ягъэшлагъэу зыхъукнэ,
1945-рэ илгээсым лэжыгъэ бэгъуа-
гъэ кыагъэкын алгъэкыгъэ. А кад-
рэхэмэ ягъэхъазырыны районхэм,
колхозхэм ыкнэ МТС-хэм яруко-
водительхэмэ пэцэныгъэ икыу
дызэрэхъан ыкнэ ащыкнэ амалэу
ялэхэр икыкнэ агъэфедэн фае.

Ау а мэхъанэшхо зилэ юфэу—
мэкъу-мэщ хозяйствэм специали-
ст-кадрэхэм ягъэхъазырын хэкум
дэу шыгъэсыгъэ. Мы юфым рай-
онхэм ыкнэ колхозхэм яруководи-
тельхэр икыоу зэрэдемызеклуа-
гъэм кыыхэкнэу, джы кызынэсы-
гъэм кадрэмэ ягъэхъазырыны рай-
онхэм зашарагъэушъобгъугъэп.
Аужым хэкум и МТС-хэм краевой
механическэ школым нэбгырэ тлү-
рытлоу агъэклон фэягъэр, джыри
икыоу агъэклуагъэп. Шэуджэн
районым шыщ колхозу Каганови-
чым ыцлэкнэ шытым (предсете-
лэр Коблы) гьорекло ежэ иколхо-
зы шыщэу зы трактористэ гори-
ялагъэп. Джы мыгъэрэ илгээсым
курсым зыпары ыгъэклуагъэп.

Джаш фэдэу фэшъхъафрэ спе-
циалистхэм ягъэхъазырынкнэ шы-
клагъэ зилэ районэу ыкнэ колхозу
кыагъэкнэушъобгъун плэкныштер ма-
клэп.

Шылыкнэ, мэкъу-мэщ хозяйст-
вэм специалист-кадрэхэмэ ягъэ-
хъазырыны зезыгъэушъобгъугъэ
колхозхэр, совхозхэр ыкнэ МТС-хэр
тилэх. Гушылэм пае, Теуцожэ
МТС-м трактористхэм ыкнэ ком-
байнерхэм ягъэхъазырын илалгъэм
ехъулэу нублагъэ. Тэхъутэмыкнэ
районым шыщ „Плодоовощсовхо-
зым“ зы мэээ курс зэхышлагъэу, аш
нэбгыри 100 шеджэ. Ахэмэ лэжы-
гъэр зэрэбгъэбэгъошт шыкнэхэр
куоу арагъашилэ.

Мэкъу-мэщ хозяйствэм ищыкнэ-
гъэ специалист-кадрэхэр кыма-
фэм кыкнэушъобгъун зэкнэ икыоу зэрэд-
гъэхъазырын! Ащыкнэ амалэу тилэ-
хэр икыу шыпкнэу зэрэдгъэфе-
дэн!

Я 2-рэ военнэ займэм итираж

Январым и 7-м Ятлонэрэ Госу-
дарственнэ Военнэ займэм иящэ-
нэрэ выигрышнэ тираж аухыгъэ.

Тиражэу, мэфитлүм кыкнэушъоб-
гъун Мосенергэу „Красный Луч“ зыфи-
лорэм иклубы шыкнэушъобгъун, сомэ
миллион 460-рэ мин 280-рэ аосэ
выигрыш 1 миллионрэ мин 725-рэ
щырадзагъ, аш сомэ мин 50 зыры-

зэу выигрыш 200-рэ ыкнэ сомэ
мин 25-рэ зырызэу выигрыш 400-рэ
хэт.

Сомэ мин 50 выигрышэр зыте-
фагъэр зноблигацие № 23-у зисе-
рие № 30718-у займэм ибезпроиг-
рышнэ выпускы зэкнэ разряд 200-р
ары. (ТАСС).

Латвием шъоушыгъу зышашырэ заводхэр зыпкэ щырагъэуцожы

Шъоушыгъу кызышылырэ Круст-
пилскэ заводэу, немецкэ техакло-
хэмэ кыагъэогъагъэр юф ышлэу
атлупшынымкнэ аужырэ ищыкла-
гъэхэр Латвием шаухы. Заводым
иработхэмэ немцэмэ юф афаншэн-
кнэ фэмьехэу оккупацием илгээ-
хъанэм ренэу мэзым зышашырэ
лэу хэсыгъэх. Красная Армием
гитлеровскэ техаклохэр зырефи-
жыхэм, рабочхэр ежэ япредприя-
тие кыагъэжыгъэх ыкнэ ар зы-
пкэ зэрэрагъэуцожыным яштып-

кнэу фежыагъэх. Чыплэ мэкъу-мэ-
шылэхэр ахэмэ илэушъобгъун кыа-
фэхъунэу кыагъэушъобгъун. Пэлтэ клэ-
кыкнэ заводым икорпусхэр зыпкэ
рагъэуцожыгъэх, цеххэр зэтыра-
гъэсахыгъэх, станокхэр ыкнэ
машинэхэр агъэуцугъэх. Джы дэ-
дэм Крустпилскэ заводэу шъоу-
шыгъу кызышылырэ зэкнэ зыпкэ
рагъэуцожыгъэх.

Иелгавскэ шъоушыгъу заводэри
зэралгъэушъобгъун зыпкэ рагъэуцожы.

Сурэтым итхэр: 1. Рядовой П. М. Ковтун. Псыхъом зыпырыкыгъэным пае ко-
мандованием изданием гъэцкнэушъобгъун чаныгъэрэ, блэнагъэрэ ыкнэ кыуланым-
гъэрэ кыгъэлэгъуагъэх, аш кыыхэкнэу Советскэ Союзым и Герой звание иныр
аш присвоить кыфашыгъэ. 2. Красноармейцу Г. Поповым псым ычлэ замани-
ровать ашыгъэмэ зэрэгъашилэ. (ТАСС-и фотокроник).

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪЫТРЭР

Январым и 7-м иоперативнэ сводкэ шыщ

Январым и 7-м кыкнэушъобгъун БУДАПЕШТЭ ирайоны тидзэхэмэ
кыалэм пыер зэрэдаукъэбзыкынымкнэ заохэр шашыштыгъэ
ыкнэ кварталы 116-рэ аштагъэ.

БУДАПЕШТЭ итемыр-тыгъэ кыахъэпалоклэ ыкнэ итыгъэ кы-
хъэпалоклэ тидзэхэмэ пыым ипехотэ ыкнэ итанкэ клочлэ инхэу,
члэнэгъэ инэу ашырэм пае кыамыгъанэу, БУДАПЕШТЭ кыеклунэу
пылгыгъэхэмэ яатакэхэр шылауафыштыгъэ. Зэо пхъашэу ашы-
гъэхэм кыаужы тидзэхэмэ кыалэу ЕСТЕРГОМ кыабгынагъэ.

ДУНАЕ итемыр лэныкнэу лүшэу кыалэу ЕСТЕРГОМ итемыр
лэныкнэушъобгъун тидзэхэмэ, пыым исопротивление шызэшлуаути,
псыхъоу ГРОН итыгъэ кыахъаплэ лэныкнэушъобгъун километрэ 20-м
ехъоу шылыкнэушъобгъун, аш дыкыгъоу населеннэ пунктхэу КАМЕН-
ДИН, ЛИБАД, БЕЛА, МУЖЛА, КЕБЕЛКУТ, БАТОРОВЕ КЕСИ, БУЧ,
КАРВА, МАБАР зыфалохэрэр аштагъэх. Мы районым январым и 6-м
тидзэхэмэ пыым исолдатхэу ыкнэ офицерхэу 1300-рэ пленэу
кышауытыгъэ, танкэ 54-рэ ыкнэ топ 28-рэ кышаштагъэ.

Фронтым ифэшъхъафрэ участкэхэмэ разведчикхэр ащэлгы-
хъох ыкнэ пункт бэклаехэм чыплэ мэхъанэ зилэ заохэр ащэкнэ.
Январым и 6-м кыкнэушъобгъун тидзэхэмэ фронт пстэуми немецкэ
танкы 116-рэ ашакъутагъ ыкнэ ашагъэклэдыгъэ, аш шыщэу танкэ
88-рэр Будапештэ итемыр-тыгъэ кыахъэпалоклэ шагъэклэдыгъэ.

Ошъогу заохэм ыкнэ зенитнэ артиллерием имашлохэмкнэ
пыым исамолет 52-рэ кыраутэхыгъэ.

Январым и 8-м иоперативнэ сводкэ шыщ

Январым и 8-м кыкнэушъобгъун БУДАПЕШТЭ ирайоны тидзэхэмэ,
пыым игруппировкэу кыалэм кышаухъурэнгъэр агъэклэдызэ,
кварталы 130-рэ аштагъэ.

БУДАПЕШТЭ итемыр-тыгъэ кыахъэпалоклэ ыкнэ итыгъэ кы-
хъэпалоклэ тидзэхэмэ пыым ипехотэ ыкнэ итанкэ клочлэ инхэмэ
яатакэхэр шылауафыштыгъэ. Январым и 7-м кыкнэушъобгъун мы рай-
оным немецкэ танкэ 90-рэ ашакъутагъ ыкнэ шагъэклэдыгъэ.

ДУНАЕ итемыр лэныкнэу лүшэу, кыалэу КОМАРНО итыгъэ
кыахъэпалоклэ, тидзэхэмэ населеннэ пунктхэу ДИВА, ШАР-
КАН, ШРОБАРОВА, МАРСЕЛОВА, МОЧА, ВИРТХОВА, ПУСТАТИ-
НА, РАДВАНЬ зыфалохэрэр заокнэ аштагъэх. Заохэу январым
и 7-м мы районым шашыгъэхэм тидзэхэмэ пыым исолдат ыкнэ
офицер 1.520-рэ пленэу кышауытыгъэх.

Фронтым ифэшъхъафрэ участкэхэмэ зэхъокыныгъэ шлагъо
кыащыхъугъэп.

Январым и 7-м кыкнэушъобгъун ошъогу заохэм ыкнэ зенитнэ ар-
тиллерием имашлохэмкнэ пыым исамолеты 9 кыраутэхыгъэ.

Будапештэ ирайоны тидзэхэмэ
пыым игруппировкэу кышаухъу-
рэнгъэр зэрагъэклэдынымкнэ заох-
эр шашыштыгъэ. Советскэ под-
разделениехэмэ утын пхъэшэ дэ-
дэклэ гитлеровцэхэр заводни-
ятерриториехэм адафыгъэх. Не-
мецкэ солдатхэу ыкнэ офицерхэу
300-м ехъу, ежэ-ежырэу зеклорэ
топхэу 4 ыкнэ бронетранспортер-
хэу 3 агъэклэдыгъэх. Противотан-
ковэ топхэу 5 ыкнэ пулемет 26-рэ
кыаштагъэх. Зэо пхъашэхэр непэ
кыалэм ицентральной чыплэ нурам-
э ашыщ горэм шыкнэушъобгъун. Пыым
мыжъо унэ иницэ зашигъэушъобгъун
ыкнэ крупнокалибернэ пулеметхэм-
кнэ, автоматхэмкнэ кыаозэ советскэ
подразделениехэр кызытэтиргъэу-
цотыгъэх. Гвардие, младшэ лей-
тенантэу Астаховым ибоекс купэ
немцэмэ дот ашыгъэ урам кыуа-
пэм шыт унэм атакэ рашылагъэ.
Открытэу шыт позицияхэм топхэр
луагъэуцуи, тибоецмэ пыер кызы-
шорэ чыплэхэр хагулагъэх ыкнэ
унэм илэрэхъагъэх. Этаж пэпчэ

аукъэбзызэ гвардейцэхэмэ мы унэм
члэсыгъэ немецкэ пулеметчикхэр
ыкнэ автоматчикхэр зэхауклахы-
гъэх. Немцэмэ яоборонэ мы нулэр
ашти, типодразделениехэмэ пыым
адрэ игруппэ зэрэзэкнэушъобгъун
зэпауытыкыгъэ.

Дунае итемыр лэныкнэу лүшэу
тидзэхэмэ наступление шашыш-
тыгъэ. Немцэхэр лэшэу кыаохэ-
зэ ыкнэ контратакэхэр кыащызэ
советскэ частхэр кызытэтиргъэу-
цон агу хэлгыгъэ. Тэ типехотни-
цэхэр, пыым исопротивление зэ-
патхъушэ, заокнэ илэ лыкнэушъоб-
гыгъэх. Кыалэу Комарно итыгъэ
кыахъэпалоклэ километрэ 12-у
чылэ населеннэ пунктхэу Марселов
зыфалорэм немцэхэр дафыгъэх. Тэ
тидзэхэу наступать зышыхэрэмэ
пехотнэ дивизиеу „Сент-Ласло“
зыфалоу, венгерскэ фашистхэр
зыхэтэу формировать ашыгъагъэм
ичастхэр зэхаукъутагъэх, лашэрэ
ыкнэ дзэ материалрэ бэу кыаш-
тагъэх.

